

Tr. Ionescu-Nișcov

SCURTĂ MONOGRAFIE TOPONIMICĂ: SATUL GRĂJDANA

Din șoseaua raională, care duce de la Buzău spre Nehoiu, acolo unde albia Nișcovului, uscată ca o copaie, stă rezemată de malul Buzăului, se desprinde o șosea vecinală, care apucă spre dealurile cu podgorii din stînga. Drumul aleargă peste țarini pînă la gura văii, care se deschide pe neașteptate, trece prin vadul apei și lăsînd în urmă pintenul unui defileu, care stă să închidă intrarea, ca munții din poveste, calea o ia înainte pe malul stîng al Nișcovului și urcă mereu în sus, pînă la izvoare. De o parte și de alta a șoselei, o salbă de sate se țin lanț de parcă ar fi prinse între ele.

Toponimia din această regiune e în cea mai mare parte de origină slavă. Dintre toate denumirile de sate, cea care prezintă în adevăr o particularitate fonetică interesantă este fără îndoială *Grăjdana*. Se pare că satul *Grăjdana* e o apariție destul de tîrzie. Pentru prima oară e menționat într-un document din 29 mai 1717, în care e vorba de „schitul de la *Grăjdana*”¹ și apoi mult mai tîrziu, cînd „diaconul Calciu din *Grăjdana*” semnează ca martor într-un zapis, din 8 ianuarie 1764². După cum se știe, satul și-a luat numele de la un schit, înălțat acolo, pe malul stîng al Nișcovului, pe la sfîrșitul sec. XVII, de *Grăjdana*, fata lui Jipa, căpitan de Vernești. Jipa, care se trăgea din neamul lui Luca, episcop de Buzău și mitropolit al Țării Romînești (1604—1629), a avut patru copii, doi băieți și două fete. Una din fete, *Grăjdana*, s-a călugărit sub numele de Catrina și a ridicat pe moșia tatălui său, din satul Lunceni, un schit, căruia i-a dat numele ei de mireancă³... „aceștii sărace

¹ I. Ionașcu, *Un fost metoh al Pantelimonului: schitul Grăjdana (Buzău)*, Buzău, 1936, p. 48.

² *Ibidem*, p. 53.

³ I. Ionașcu, *op. cit.* p. 31, anexa 38. Același, *Mîndstirea Izvoranu (Buzău)*, Buzău, 1936, p. 25, nota 122 și I. C. Filitti, *Vlădica Luca (1629), strămoș al poetului buzoian, Vasile Cîrlova*, Buc., 1935, p. 2 și *Biserici și ctitori*, Buc. 1932, p. 10.